

Pressmeddelande

2016-01-22

Kerstin Enflo: "Ökande regionala klyftor hotar sammanhållningen i Sverige."

Sedan 30 år tillbaka ökar de regionala klyftorna i Sverige, både när det gäller BNP per capita och befolkningstäthet. Framför allt är det Stockholmsregionen som drar ifrån resten av landet. Det beror på att Sverige gått in i en mer kunskapsbaserad ekonomi.

I ett nytt nummer av SNS Analys: *Regional ojämlikhet i Sverige. En historisk analys* presenterar ekonomhistorikern **Kerstin Enflo** ny forskning om hur den regionala ojämlikheten utvecklats i Sverige under perioden 1860–2010.

Kerstin Enflo slår hål på myten att Sverige var mer jämlikt förr. Den regionala ojämlikheten var större 1860 än den var 2010. Samtidigt visar analysen att trenden mot ökad regional jämlikhet bröts kring 1980. Sedan dess har de regionala klyftorna ökat markant.

- Att de regionala klyftorna nu ökar både vad gäller BNP per invånare och befolkningstäthet är historiskt sett unikt. Vi har fått ett nytt slags regionalt utanförskap som kan hota sammanhållningen i Sverige, säger Kerstin Enflo, docent i ekonomisk historia vid Lunds universitet.

Kunskapsbaserad ekonomi gynnar storstäder. Kunskapens ökande betydelse gör att tätbefolkade platser med större arbetsmarknader har en fördel i produktionen av kunskap och lockar till sig högutbildad arbetskraft. Det i sin tur ger ringar på vattnet i form av fler arbetstillfällen i tjänstesektorn.

Ojämlikheten tillbaka på 1930-talets nivå. Perioden 1940–1980 kännetecknades av regional utjämning. Drivkrafter var den solidariska lönepolitiken, aktiv industripolitik med stöd till krisbranscher och flyttbidrag. Sedan 1980 vände utvecklingen och klyftorna ökar. Sveriges regionala ojämlikhet är idag tillbaka på samma nivå som 1930.

Vinnare och förlorare. Nedanstående tabell visar en ranking av Sveriges län utifrån BNP per capita 1980 och 2013. De län som fallit kraftigast i välståndsligan under de senaste tre decennierna är Gävleborg, Västmanland, Kalmar och Blekinge. De största vinnarna i jämförelsen är Uppsala, Norrbotten, Örebro och Jämtland.

Rangordning av Sveriges län utifrån BNP per capita 1980 och 2013, sorterade på förändring under perioden.*

Län	Plats i rangordning 1980	Plats i rangordning 2013	Skillnad i rangordning 1980 och 2013
Uppsala	20	4	16
Norrbottn	15	2	13
Örebro	18	8	10
Jämtland	21	14	7
Västernorrland	12	6	6
Halland	19	15	4
Västerbotten	16	12	4
Västra Götaland	4	3	1
Kronoberg	5	5	0
Stockholm	1	1	0
Skåne	9	10	-1
Östergötland	6	7	-1
Dalarna	11	13	-2
Gotland	17	20	-3
Jönköping	3	9	-6
Värmland	13	19	-6
Södermanland	14	21	-7
Blekinge	8	16	-8
Kalmar	10	18	-8
Västmanland	2	11	-9
Gävleborg	7	17	-10

Källa: SCB 2014

* De regionala skillnaderna var historiskt låga 1980, vilket gör att även små förändringar kan påverka placeringen i rangordningen.

Kontakt

Författare av SNS Analysen:

Kerstin Enflo: Kerstin.Enflo@ekh.lu.se, 070-374 83 91

Pressfrågor:

Caroline Raxell, pressansvarig SNS: caroline.raxell@sns.se, 070-382 20 95

www.sns.se | [@snskunskap](https://www.facebook.com/snsinfo) | www.facebook.com/snsinfo

SNS utsedd av idétidningen Prospect till EU Think Tank of the Year 2015 inom välfärdsfrågor. [Läs mer.](#)

SNS är en oberoende ideell förening som sedan 1948 bidragit till att ledande beslutsfattare kan fatta välgrundade beslut baserade på vetenskap och saklig analys. Verksamheten består av forskning, möten och utbildning om viktiga samhällsfrågor. 280 ledande företag, myndigheter och organisationer är medlemmar i SNS. Organisationen har verksamhet i Stockholm och på ett tiotal orter i Sverige och internationellt. För analys, slutsatser och förslag i SNS forskningsrapporter svarar helt och hållet rapportens författare. SNS som organisation tar inte ställning till dessa.